

Amsterdam, 26 februari 2018

Betreft: Bestuurlijke Reorganisatie

Aan: de leden van de erfgoedvereniging Bond Heemschut

Van: het Bestuur van de Erfgoedvereniging Bond Heemschut

De hierna volgende nota is inhoudelijk vastgesteld tijdens de Bestuursvergadering van 2 februari 2018. Daarna zijn de gemaakte opmerkingen/aanvullingen verwerkt in onderstaande versie.

Uitwerking en aanpassing van het eerdere voorstel d.d. 19 okt. 2017.

Na besluitvorming in het Bestuur vormt deze nota de aanvulling en correctie op de bestuurlijke notitie van 19 oktober 2017. Het vormt tevens de instructie voor het opstellen en redigeren van de concept-Statuten, een concept- Huishoudelijk Reglement en het concept Reglement voor commissies.

Verwerkt zijn de suggesties, opmerkingen, aanvullingen en standpunten vanuit de Provinciale Commissies, de Werkgroep Monumentale Kunst (WMK) en enkele meer persoonlijke reacties van leden van de commissies. Alle binnengekomen reacties zijn in november/december in drie porties integraal ter kennisneming aan de voorzitters/secretariaten van de PC's en de WMK gezonden. De verzameling werd compleet met de reactie van Limburg d.d. 10 januari 2018.

Daarnaast zijn de opmerkingen/suggesties verwerkt die uit de ledenbijeenkomst/Nieuwjaarsreceptie in Amsterdam d.d. 12 jan. kwamen.

Ook de gezamenlijke reactie van Drenthe, Limburg en Zuid-Holland (d.d. 31 januari) op de concept Antwoordnota heeft onze besluitvorming nog kunnen beïnvloeden.

Achtergrond, proces en de verwerking van de ontvangen reacties

Het proces is gestart met het op 19 oktober 2017 rondzenden aan de voorzitters/secretariaten van alle commissies en de Werkgroep Monumentale Kunst (WMK) van de door het Bestuur vastgestelde startnotitie d.d. 19 oktober 2017 met het verzoek om een behandeling in de eerstvolgende vergadering van de betreffende provinciale commissie/werkgroep.

Het opgestelde tijdschema was voor Limburg en Drenthe tekort om tot een zorgvuldige afweging en reactie te komen. Daarom is bij brief d.d. 27 oktober 2017 aan hen meer tijd gegeven.

Tussentijds zijn er gesprekken gevoerd met deskundigen op het punt van verenigingsrecht. Het betreft Mr. Boitelle van advocatenkantoor Houtsmuller & Boitelle te Hilversum en mr. A. van der Hoeff van de Stichting Vereniging en Recht.

De relevante opmerkingen van deze adviseurs zijn verspreid door middel van een aanvullende notitie/mailbericht d.d. 7 november 2017.

Van alle commissies, de WMK en ook van enkele individuele leden van de commissies mochten wij een reactie ontvangen. Het betreft:

- Friesland; 10 november 2017, 13 november 2017
- Groningen; 13 november 2017
- Zeeland; 21 november 2017, 12 december 2017 en 22 november 2017
- Utrecht, 27 november 2017
- Werkgroep Monumentale Kunst (WMK); 30 november 2017
- Gelderland; 8 december 2017
- Noord Brabant; 11 december 2017
- Drenthe; 14 november 2017 en 31 januari 2018
- Overijssel; 22 december 2017
- Noord-Holland; 27 december 2017
- Zuid-Holland; 25 december 2017 en 31 januari 2018
- Amsterdam; 29 december 2017
- Flevoland; 31 december
- Limburg; 10 januari 2018 (sluit zich aan bij ZH en Drenthe)
- Drenthe, Zuid-Holland en Limburg (gezamenlijk); 31 januari 2018
- E. de Jongh, G. Dorhout, R. Broers, A. Drijgers, W. Heijbroek, M. Arkesteijn en J. van Duren hebben eveneens op persoonlijke titel gereageerd.
- Opmerkingen suggesties uit de ledenbijeenkomst/Nieuwjaarsreceptie d.d. 12 januari 2018

Alle reacties komen in de onderstaande notitie ter sprake en hebben geleid tot verdieping en afweging. In een aantal gevallen leidden ze ook tot aanpassing van ons eerdere voorstel. In de opzet van deze nota is beoogd aan alle opmerkingen aandacht te besteden en tot een expliciete weging te komen, waarmee wij ons aan de "insprekers" en - verderop in het proces - aan de AVL willen verantwoorden voor de door ons gemaakte keuzes. Uit alle reacties blijkt een grote betrokkenheid bij onze vereniging. Wij spreken daarvoor onze dank uit.

1. Is een bestuurlijke reorganisatie nodig?

In de startnotitie van oktober 2017 wordt benadrukt dat toenemende complexiteit (meer differentiatie, meer maatwerk) en nieuwe eisen in 'governance' (Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF)), onze eigen ambities m.b.t. samenwerking en het ontwikkelen van een Heemschut Academy en een meer proactieve werkwijze, om meer daadkracht en reactiesnelheid vragen. De omvang van het huidige Bestuur en de wijze van rekrutering (het toevallige aanbod van welwillende en betrokken Heemschutters) zijn niet meer geschikt om de nieuwe uitdagingen aan te kunnen. De snelheid van handelen die nodig is in de samenwerking met andere organisaties etc. kan niet geleverd worden door een getrappt bestuur van DB en Bestuur (voorheen AB). Anders gezegd blijkt deze combinatie een erg grote bestuurlijke last om vanuit de huidige commissievertegenwoordiging in te vullen.

Uit de reacties op de startnotitie en de aanvullende notitie d.d. 7 nov. blijkt een brede instemming met deze analyse. De noodzaak van een striktere scheiding van beleid en toezicht wordt genoemd als aanvullend argument. **Gelderland** uitdagingen/zorgen van het Bestuur van Heemschut zijn niet alleen veel, maar zijn ook ingewikkeld. Het is nodig om een stap te zetten naar meer slagvaardigheid van het Bestuur en in herkenbaarheid (**Zeeland**). Ook **Noord-Brabant** verwacht van het voorstel dat het Bestuur efficiënter en daadkrachtiger wordt en steunt het voorstel in grote lijnen zoals dat in de

notitie is voorgesteld. De **WMK** geeft aan dat de veel te uitgebreide financiële verantwoording en een te ver doorgevoerde centralisatie en negatieve acties van enkele voormalige bestuursleden mede aanleiding zijn tot de voorgestelde bestuurlijke reorganisatie. De **Friese** commissie onderschrijft dat bestuurlijke en toezichthoudende taken strikt gescheiden moeten zijn. **Drenthe, Zuid-Holland en Limburg** stellen met instemming vast dat bij de voorgestelde bestuurlijke organisatie 'governance' het sleutelwoord is, stemmen in met de roep om een slagvaardig en professioneel bestuur en wijzen op het verplichtende karakter van de passage in de startnotitie die verwijst naar de "toenemende nadruk op gedrag en ethiek en het toenemende belang van zorgvuldige besluitvorming". Ook **Overijssel** onderschrijft het belang en de urgentie van een bestuurlijke reorganisatie. **Overijssel** wil nog een argument toevoegen. Zij is er van overtuigd dat er situaties zijn waarbij Provinciale Commissies tekort schieten in een effectieve aanpak (bv. bij provinciale grensoverschrijding, zie de problematiek IJsselmeer), waarbij - in die gevallen (maar ook in andere gevallen op verzoek van een enkele Provinciale Commissie) - het landelijk Bestuur over de inhoud en daadkracht moet beschikken om gerichte, uitvoerende acties ter hand te nemen; een sterk en professioneel Bestuur is dan te meer nodig. **Noord-Holland** vindt het een goede zaak dat bestuurlijke verantwoordelijkheden goed en duidelijk geregeld worden. Om slagvaardig te kunnen besturen is het nodig dat duidelijk is wat op welke plek besloten wordt en hoe controle plaatsvindt. Heldere afbakening tussen bestuur/DB en AB/RvT is nodig, evenals het vastleggen van de bevoegdheden van de AVL. **Zuid-Holland** vindt ook dat het goed is de interne structuur onder de loep te nemen, maar vindt dat het daartoe niet beperkt dient te blijven: ook kijken naar cultuur en het beleid. Ook begrijpt zij niet de haast. **Groningen** legt de nadruk op het verenigingswerk van de actieve leden in de commissies. En mist de nadere uitwerking van de relatie tussen wat centraal bestuurlijk aan transitie nodig is en de (organisatorische) verbinding met het inhoudelijke werk van de vereniging dat in de commissies wordt uitgevoerd. **Amsterdam** is in grote lijnen voorstander van de voorgestelde aanpassingen in de bestuursstructuur die het bestuur kleiner, efficiënter en slagvaardiger moeten maken en waarbij de commissies in een Raad van Toezicht zijn vertegenwoordigd. **Flevoland** vindt het al snel te opgetuigd en te ingewikkeld; maak het allemaal simpeler en helderder, met respect voor het verenigingskarakter.

OVERWEGINGEN: Bij het optimaliseren van de bestuurlijke organisatie komen opmerkingen m.b.t de bestuurscultuur alleen aan de orde voor zover deze een relatie hebben met de verdeling van taken en bevoegdheden en zeggenschap. Zeggenschap en bevoegdheden zijn uiteraard in dit kader van belang. Voor wat betreft de bestuurlijke bevoegdheden en taken nemen wij echter waar dat daarover in de vereniging niet of nauwelijks vernieuwende gedachten leven. Dit neemt niet weg dat de samenwerkingscultuur, d.w.z. de bereikbaarheid, het afstemmen en coördineren, het nakomen van afspraken en het optimaal steunen op de inzet van de staf zeker onderwerpen zijn die in de toekomst - eigenlijk altijd wel - aandacht vragen. Ook m.b.t de financiële zeggenschap nemen wij kennis van de suggesties, maar er lijkt van "echte" onvrede geen sprake. Het eventueel wijzigen van de financiële mandaten (decentralisatie) valt buiten de scope van deze notitie; een nieuw bestuur heeft uiteraard de vrijheid om nieuwe afwegingen te maken. **Zuid-Holland** grijpt te hoog wanneer zij verwacht dat de bestuurlijke reorganisatie een oplossing zou kunnen zijn voor de verstoorde verhoudingen. Misschien is "culture follows structure" het argument voor **ZH** om steun te geven aan dit voorstel, maar wat ons betreft mag van de voorgestane wijziging geen directe verbetering/verandering worden verwacht van de cultuur en het beleid in onze vereniging. De zorg voor het democratisch gehalte en de samenhang in de vereniging, zoals door **ZH** is uitgesproken, is

valide. Wij zijn er van overtuigd dat het kleine en deskundige Bestuur, dat met dit voorstel wordt beoogd, een belangrijke bijdrage zal kunnen leveren aan de verbetering van de communicatie en transparantie en daarmee aan het democratische gehalte van de vereniging. Met een RvT zoals voorgesteld (13 leden geworteld in de commissies en de WMK) zal ook de samenhang in de vereniging worden gediend. Ook andere door het Bestuur ingestelde werkgroepen krijgen de mogelijkheid om een lid af te vaardigen in de RvT. Hiermee wordt beoogd om de actieve leden die niet in provinciale commissies hun bijdrage leveren, maar in thematische commissies, te betrekken bij de RvT (met als taken: toezicht, advies, intern ambassadeurschap en feedback). Voorwaarde is dat dit geldt voor werkgroepen die, net als een commissie, een gelijksoortige organisatorische samenstelling (VZ, vice-VZ etc.) hebben en bijbehorend budget toegekend hebben gekregen. Op dit moment geldt dit alleen voor de Werkgroep Monumentale Kunst (WMK). Voor Intern gerichte werkgroepen zonder eigen budget geldt dit dus niet.

NB: het verdient aanbeveling om na afronding van het proces van deze bestuurlijke aanpassing de naam van de Werkgroep Monumentale Kunst (WMK) te wijzigen in Commissie Monumentale Kunst (CMK)

AANPASSINGEN t.o.v. de Startnotitie d.d. 19 oktober 2017: De bovenstaande reacties zien wij als een uitwerking en nuancering van de startnotitie. Het maakt onze motivatie om dit traject te vervolgen sterker.

- Wij hebben besloten om naast de commissies ook door het Bestuur benoemde werkgroepen het recht te geven om een lid af te vaardigen in de RvT. Actueel geldt dit dus nu alleen voor de Werkgroep Monumentale Kunst (WMK).

2. Een klein, deskundig Bestuur

In de startnotitie wordt gesproken over een Bestuur van 5 tot 7 personen (inclusief de voorzitter altijd oneven). Het Bestuur vertegenwoordigt de vereniging. Het bestuurt en legt verantwoording af aan de AVL en de RvT. De bestuursleden verdelen de portefeuilles. Daarbij horen verschillende profielen/competenties. De algemene competenties worden genoemd. Er zal sprake zijn van een grote mate van zelfredzaamheid ofwel meewerkende leden van het Bestuur. De leden van het Bestuur worden benoemd/ontslagen/geschorst door de RvT.

In de aanvullende notitie (d.d. 7 november) wordt de rol van de RvT beperkt en de AVL haar bestaande rol "terug" gegeven nl. het benoemen, schorsen en ontslaan van bestuursleden. Benoemen zal plaatsvinden op enkele voordracht van de RvT (de RvT draagt 1 persoon voor). In de statuten blijft gehandhaafd het artikel (het huidige artikel 5 lid 6) waarin de AVL tegenkandidaten kan stellen; wel wordt het daarvoor het aantal benodigde aanwezige leden verhoogd van 10 tot 25 leden.

Uit de reacties : Gelderland benadrukt dat de zittingsduur dient te worden gelimiteerd tot 2 maal 4 jaar en zij onderschrijft de noodzaak tot korte lijnen. Dubbelfuncties dienen statutair onmogelijk te worden gemaakt. Dat vindt **Utrecht** ook. Een lid uit de commissie **Zeeland** heeft een voorkeur dat het Bestuur zelf de kandidaten voor hun opvolgers voorstelt. Op die wijze kan - zo nodig - de RvT bemiddelen. In **NB** leeft de gedachte dat één of twee leden van het Bestuur terzake deskundig

zouden moeten zijn. Daarbij hoeft niet persé een jurist te zijn aangezien de vereniging al een werkgroep Juridische Ondersteuning heeft. **Noord-Holland** vindt dat bestuursleden een binding met de vereniging moeten hebben. **Overijssel** geeft aan dat de reorganisatie alleen dan effect zal hebben wanneer een nieuw Bestuur kan worden ingevuld met capabele bestuurders. Zij denken genuanceerd en verdeeld over de wenselijkheid van enige vergoeding voor de bestuursleden c.q. de aan te stellen voorzitter. **Noord-Holland** is daar uitgesproken in: geen betaalde krachten in het bestuur. **Zeeland** onderschrijft dat er een meer slagvaardig Bestuur nodig is dat met een grotere frequentie en in een kleinere samenstelling dan nu het geval is bijeen komt. De **WMK** ziet een Bestuur komen bestaande uit 5 personen aangevuld met twee interne bestuurders, die samen met het bureau met de Provinciale Commissies en werkgroepen contact onderhouden. **Drenthe c.s.** wenst een Bestuur bestaande uit gedegen, deskundige en onafhankelijke bestuurders en 2 materiedeskundigen van binnen, eventueel van buiten de organisatie. Allen met de competenties en bijpassende waarden als genoemd in de startnotitie. Bij de invulling van het Bestuur zullen de 'passende waarden' die het voorstel noemt door bestuursleden moeten worden verinnerlijkt. **Drenthe** stelt vraagtekens bij de gewenste "zelfredzaamheid": als minder tijd wordt besteed, minder zelfredzaam dan geschetst, dan is geen bezoldiging nodig. **Drenthe c.s.** ziet ook een principieel punt en acht "meewerkend" in strijd met de eis van scheiding van beleid en uitvoering en meent dat bij de werving van bestuursleden dan kan worden volstaan met het zoeken naar goede bestuurders, hetgeen ook eerder tot succes zal leiden bij de poging deze vacatures te vullen. **Drenthe c.s.** wijst op de noodzaak om in de statuten een regeling op te nemen wat te doen bij tussentijds aftreden van bestuursleden. **Friesland** stelt de vraag hoe het Bestuur communiceert en draagvlak creëert wanneer dit beperkte Bestuur niet meer zijn directe wortels heeft in de commissies en doet de suggestie om eens te kijken naar de bestuurlijke opzet van bv. de Koninklijke Nederlandse Watersport Bond (met regionale afdelingen). **Drenthe** vindt het goed dat in de nadere notitie de AVL de leden van het Bestuur benoemt (op voordracht van de Raad van Toezicht) en niet uitsluitend en alleen de voorzitter. **Zuid-Holland** ziet in dit kleinere Bestuur een centralistische tendens omdat het verder van de basis staat. **Amsterdam** ziet ook dat invloed en "gehoord worden" bijzondere aandacht moeten krijgen en dat er voor wordt gezorgd dat contact met de bestuursleden en andere bestuursorganen makkelijk en toegankelijk is. **Flevoland** ziet een Bestuur van 3 a 5 leden, geworteld in de vereniging, geen lid van commissie of werkgroep en met een afgewogen portefeuille; geen financiële vergoedingen, anders dan de geldende onkostenregelingen. **Amsterdam** meent dat moet worden overwogen om de leden van het beoogde Bestuur te betalen voor hun werkzaamheden. Zij ziet het als verfrissend één of enkele bestuursleden van buiten de vereniging te kunnen werven.

OVERWEGINGEN: Wij zijn het er over eens dat dubbelfuncties dienen te worden vermeden; een lid van het Bestuur kan vanzelfsprekend niet ook in de RvT. In de huidige statuten (artikel 5 lid 3) is opgenomen dat de voorzitter, secretaris of penningmeester van het Bestuur niet tevens een vergelijkbare/identieke functie kan vervullen in één van de provinciale commissies. Het lidmaatschap van een provinciale commissie willen wij niet uitsluiten; wij zien daarin zelfs voordelen. Om het gevaar van coöptatie te voorkomen zien wij de voordracht voor bestuursbenoemingen graag bij de RvT. De breedte van het RvT-netwerk zal behulpzaam zijn bij het zoeken naar geschikte personen, maar ook de rol van de RvT t.a.v. de kwaliteitsborging van het bestuur maakt het vanzelfsprekend dat de RvT deze taak heeft. Wij gaan er van uit dat de RvT daarbij ook de visie van zittende bestuursleden op prijs stelt omdat bij een collegiaal bestuur een zekere klik tussen personen niet onbelangrijk is. Deskundigheidseisen zijn in de startnotitie benoemd. De RvT weet dus wat haar te doen staat.

Een afbakening van het zoekgebied in de vorm van een statutair voorschrift t.a.v. X- aantal intern en Y-aantal extern gerekruteerde bestuursleden of X-aantal materiedeskundigen en Y-aantal bestuurskundigen achten wij een niet vruchtbare beperking. Bovendien zijn kwalificaties altijd subjectief en derhalve te omzeilen wanneer dit echt nodig wordt geacht. De RvT en AVL zullen naar bevind van zaken hierin hun weg vinden en verstandig omgaan met de ruimte die er is. De vraag of bestuursleden van buiten de vereniging kunnen worden aangetrokken krijgt een antwoord dat vooral geïnspireerd wordt door de praktijk (dat toekomstige bestuursleden lid worden om reden van hun potentiële benoeming achten wij verschoonbaar mits uiteraard sprake van de juiste competenties).

Over het introduceren van een vergoeding voor bestuursleden zijn wij - net als Overijssel - verdeeld. Dat constaterende doen wij daartoe geen voorstel en zal een vergoeding - anders dan de fiscaal mogelijke vrijwilligersvergoeding - niet mogelijk zijn.

Dat uitvoerende taken gescheiden zouden moeten worden van de bestuurlijke vinden wij - gegeven de schaal van onze organisatie - een niet wenselijke (onmogelijke) beperking en ook niet - zoals door Friesland wel wordt gesuggereerd - een vereiste op basis van de Governance code. Wij gaan er van uit dat de bestuursleden in het kleine en deskundige Bestuur juist ook vanwege uitvoerende activiteiten een hoge mate van bereikbaarheid en beschikbaarheid zullen moeten hebben. Dat legt een aanzienlijk beslag op hun tijd en dat gegeven beperkt uiteraard de slagingskans voor het aantrekken van capabele bestuursleden. We willen de werkelijkheid niet mooier maken dan die is: van leden van het Bestuur van Heemschut wordt veel verwacht; naast beslissen is ook een creatieve en inspirerende inbreng nodig en daadkracht hangt vooral samen met "trekken, duwen, assisteren en faciliteren".

Het tussentijds aftreden van bestuursleden is zeker een punt waarin de statuten moeten voorzien. De vraag van Friesland m.b.t. de communicatie vanuit het bestuur met de commissies is uiterst relevant. Zuid-Holland heeft gelijk dat een kleiner Bestuur – althans in theorie - verder af komt te staan van de basis. In het bestuursmodel zal de vanzelfsprekende eerstelijns terugkoppeling zoals deze nu plaats vindt door bestuursleden met "hun" commissie niet meer plaatsvinden. Een klein Bestuur zal zich daarvan bewust moeten zijn en actief bv. door middel van het na elke bestuursvergadering verzenden van een (persoonlijk geadresseerde) elektronische bestuurlijke Nieuwsbrief aan alle leden van commissies en werkgroepen. Ook ons Heemschutblad zal hierin een rol kunnen vervullen. De RvT (in de nieuwe structuur) is er ook op gericht om het bestuur en "de basis" bij elkaar te houden (we zijn één familie) en te bevorderen dat "draagvlak" en "feedback" deel uitmaken van de dagelijkse communicatie (zie ook kopje 3).

AANPASSINGEN t.o.v. de startnotitie d.d. 19 okt. 2017:

- De omvang van het Bestuur wordt regulier bepaald op een maximum van 7 .
- In de statuten opnemen een maximering van de zittingsduur voor Bestuur en RvT tot 2 maal een termijn van 4 jaar (is nu voor het Bestuur 3 maal 4 jaar).
- Bij de voordracht van kandidaat-bestuursleden dient de RvT inzage te hebben gehad in de Verklaring Omtrent Gedrag (VOG).
- M.b.t. het tussentijds aftreden : in geval 1 bestuurslid terugtreedt tijdens zijn/haar zittingsperiode wordt de portefeuille – gedurende het lopende verenigingsjaar - verdeeld over de nog zittende leden. In geval 2 of meer leden van het bestuur tijdens hun zittingsperiode en gedurende een lopend verenigingsjaar, hun zetel ter beschikking stellen zal het Bestuur de RvT advies vragen mbt. de

noodzaak om in een tussentijdse AVL het Bestuur te completeren. In het geval de meerderheid van het Bestuur met onmiddellijke ingang zijn taken neerlegt, zal de RvT treden in de bestuurlijke verantwoordelijkheden totdat in een (tussentijdse) AVL het Bestuur wordt gecompleteerd.

- Het wordt – uiteraard - uitgesloten dat bestuursleden tevens zitting hebben in de RvT (en omgekeerd).

- In de statuten blijft gehandhaafd het artikel waarin de AVL tegenkandidaten kan stellen; wel wordt het aantal benodigde aanwezige leden verhoogd van 10 naar 25 leden. Het gaat hier om een reëel aantal leden zodat sprake is van meer gedragen voorstellen.

3. Is een Raad van Toezicht nodig ?

In de startnotitie wordt gesteld dat het huidige Bestuur (AB) wordt omgevormd tot een RvT. De RvT heeft geen bestuurlijke rol. Zij ziet toe op een behoorlijke en zorgvuldige uitoefening van taken door het Bestuur. De kerntaken zijn: strategie, waken voor de kwaliteit van de besluitvorming en eventueel ingrijpen. Zij geeft advies (klankbordfunctie), heeft toegang tot alle informatie en heeft een werkgeversrol (benoemen, ontslag, schorsen bestuursleden, eventuele beloning). Het lidmaatschap van de RvT is voorbehouden aan de voorzitters van de Provinciale Commissies. De kandidaatstelling zal worden getoetst door de overige leden van de RvT. De RvT wijst uit haar midden een voorzitter aan.

In de aanvullende notitie d.d. 7 nov. is aangegeven dat de marginale toetsing door de RvT van nieuwe leden vervalft. De RvT kan werkgroepen/commissies instellen uiteraard binnen het taakgebied van de RvT. De Rekencommissie kan worden beschouwd als een RvT-commissie. Veel strikter dan in de startnotitie genoemd zullen de bevoegdheden van de RvT worden beperkt tot "adviseren"; losgelaten wordt het idee dat de RvT goedkeuring geeft of instemt met bv. de begroting, de jaarrekening, het beleidsplan.

Uit de reacties: Een lid van de commissie **Zeeland** doet de suggestie om een uit 5 personen bestaande RvT jaarlijks door de AVL te benoemen met bv maximaal 3 termijnen. Kan ook een twee- of driejarige benoeming zijn. De **WMK** vindt een RvT te ingewikkeld en te bureaucratisch. Alleen een Bestuur en de AVL als controlerend zou voldoende moeten zijn. Waarom kan dat niet bij Heemschut als een reeks vergelijkbare landelijke verenigingen wel met een dergelijke structuur werken. Een Rekencommissie is eveneens overbodig: alle taken worden door het Bestuur uitgevoerd. Om een Centraal Bureau Fondsenwerving-keur (CBF) te krijgen, is het een vereiste dat er een stabiel Bestuur komt en dat is alleen mogelijk bij een eenvoudige bestuursstructuur; de installatie van tal van toezichtorganen verzwakt niet alleen het Bestuur maar zorgt ook voor onnodige complicaties en tijdrovende bureaucratische handelingen. **Utrecht** geeft aan dat de RvT niet noodzakelijk hoeft te bestaan uit de voorzitters van alle Provinciale Commissies. Het is ook niet onoverkomelijk dat niet elke commissie vertegenwoordigd is. **Zeeland** stelt de vraag of er uit oogpunt van governance wel een formele Raad van Toezicht nodig is. Er is een Bestuur en een directie en in andere verenigingen is het blijkbaar ook niet altijd nodig. **Friesland** heeft twijfel over de vraag of met de commissievertegenwoordiging in RvT de onafhankelijkheid wel gewaarborgd is. Ook stelt zij een groot vraagteken bij een RvT die zou moeten bestaan uit alle (13) voorzitters van de commissies? Dit

lijkt niet handig en ook niet deskundig genoeg. Ten opzichte van de huidige situatie met een zeer groot AB met “toevallige” liefhebbers verandert er dan niet veel. Zij hecht veel waarde aan deskundigheid m.n. ook financieel, bestuurlijk-juridisch. Ook **Zeeland** merkt dit op (een onhandelbaar waterhoofd). Belangrijk is de toezichthoudende rol met ook echt toezicht. De gewenste RvT lijkt vergelijkbaar met de huidige Rekencommissie, die meer doet dan alleen op de centen letten. Een lid van de commissie **Gelderland** heeft veel bezwaren: de RvT is te groot en daarom is het voorspelbaar dat deze dertien nooit een snel werkende R.v.T. zullen kunnen vormen. De onafhankelijkheid wordt gediend door een kleine Raad die ter zake deskundig zal zijn. 2 leden en 1 voorzitter. Allen van buiten. Met een RvT bestaande uit voorzitters van de commissies worden de commissies bestuurlijk “kaltgesteld”! **Noord-Holland** maakt zich zorgen over de verhouding RvT en AVL en heeft overigens ook twijfel aan het nut van “zo'n extra laag”. **Drenthe** c.s. kan zich niet vinden in de aanvullende notitie: de RvT dient niet gedegradeerd te worden tot een tadeloze adviesraad. De voorzitter van de RvT dient een bestuurlijk zwaargewicht en onafhankelijk te zijn en niet uit het midden van de leden te worden gekozen, maar door de AVL benoemd te worden. De leden van de RvT hoeven niet per se commissievoorzitter te zijn. Verder wordt de suggestie gedaan om de benoeming van de voorzitter van de RvT een bevoegdheid van de AVL te laten zijn; op voordracht van de R.v.T. Benoeming van de leden van de Raad van Toezicht door de AVL op voordracht van de commissies. De voorzitter van de RvT is dan tevens de voorzitter van de AVL. Ten onrechte wordt - volgens **Drenthe c.s.** in de aanvullende notitie opgemerkt dat de taak van de Raad van Toezicht een **adviserende** moet worden en dat losgelaten moet worden de goedkeuring of instemming met begroting, jaarrekening en het beleidsplan etc. Dit lijkt in conflict met een noodzakelijk systeem van ‘checks en balances’. Een coup van centralisme? **Utrecht** vraagt zich af hoe in de nieuwe situatie de regelmatige terugkoppeling van het Bestuur naar de commissies plaats zal vinden. Nu gaat dit rechtstreeks vanuit het (algemeen) Bestuur. In de voorgestelde situatie gaat het getrapd via de RvT, die in het voorstel maar 2 à 3 keer per jaar vergadert. In ieder geval moet de RvT tussentijds kunnen vergaderen als dit nodig is. **Drenthe** wijst er op dat de formulering dat de RvT “toegang heeft tot alle informatie” niet voldoende is. Een actieve informatieplicht van het bestuur is van belang. De legitimiteit van de RvT is gediend met de vrije keuze van de commissies een commissielid voor te dragen voor benoeming in de RvT en benoeming formeel door de AVL. Onduidelijk is of volgens het voorstel het Bestuur altijd aanwezig is in de vergadering van de Raad van Toezicht. **Overijssel** acht een RvT wenselijk om de relatie tussen Bestuur en provinciale commissies effectief inhoud te geven. De leden van de RvT dienen dan wel geworteld te zijn in de Provinciale Commissies. Uitgesproken wordt een sterke voorkeur voor een bezetting van de RvT door voorzitters van de Prov. Commissies met invulling d.m.v. een QQ- benoeming en vervanging door de vice-voorzitter van de PC's (welke functie dan uiteraard ook statutair moet worden geformaliseerd). **Overijssel** is het eens met het nagekomen inzicht dat de adviesfunctie van de RvT, zoals die is beschreven in de notitie van oktober, wordt teruggebracht ten faveure van een meer zelfstandig Bestuur en dat de verantwoordelijkheid van de RvT wordt toegespitst op Toezicht. Dit neemt niet weg dat gevraagd en ongevraagd advies (en creatieve inbreng) tot de toegevoegde waarde van de RvT behoren. In de eindformuleringen moet helderheid ontstaan over de vraag waar de eindverantwoordelijkheid ligt (verhouding Bestuur versus RvT versus Ledenvergadering). Ook is de beantwoording van de vraag relevant “wie doet het licht uit” en de relatie met de Stichting Hulpfonds. Ook twee andere commissies en een lid van de commissie **Gelderland** wijzen op de gewenste duidelijkheid over de relatie met het Hulpfonds. **Gelderland** kan zich vinden in QQ- benoeming van de voorzitters in de RvT; een marginale toetsing acht zij niet nodig. **Flevoland** ziet

een RvT van 5 (en alleen indien aantoonbaar noodzakelijk, maximaal 7) leden, afkomstig uit de verenigingsgelederen, benoemd door de AVL. Ook binnen de RvT is een portefeuilleverdeling en worden leden gezocht op basis van deskundigheid. De RvT vergadert tenminste 3 maal per jaar. De huidige Rekencommissie vervult al een aantal RvT functies. **Amsterdam** vraagt zich af of een RvT wel voldoende toezicht kan uitoefenen wanneer deze slechts tweemaal per jaar bijeenkomt (4 maal is beter). **Zuid-Holland** hecht aan het waarborgen en bevorderen van de eenheid, communicatie en samenwerking binnen de vereniging.

OVERWEGINGEN: Activiteiten in de regio zijn - naast onze landelijke belangenbehartiging - de kern van Heemschut. Niet alles, maar wel het meeste gebeurt in de provinciale commissies en de WMK. Vanuit het Bestuur en de staf is de lijn naar de commissies niet alleen belangrijk, maar ook kwetsbaar. Het gaat dan om afstemmen, activeren, faciliteren, ondersteunen en coördineren. Anders gezegd het gaat tussen de organen en personen in onze vereniging allereerst om communicatie, informatie en draagvlak. Met het verkleinen van het Bestuur valt in belangrijke mate de directe lijn die wordt onderhouden door het bestuurslid en "zijn" commissie weg. Duidelijk is dat het verstrekken van informatie, duiding, terugkoppeling etc. in de praktijk niet de eerste rol van de huidige bestuursleden blijkt te zijn. Een nieuw Bestuur zal het talent moeten hebben om de communicatie-kanalen optimaal in te zetten en om bestuurlijke overwegingen achter de besluiten transparant te maken. Voor het bereiken van alle leden cq commissieleden zullen uiteraard de formele instrumenten worden ingezet t.w. e-mails, de website, een nieuwsbrief etc.. De keuze voor een RvT, beter gezegd een RvT geworteld in de commissies, vinden wij belangrijk omdat het onze overtuiging is dat toezicht en advies, beide, het bestuurlijk functioneren zeer ten goede zullen komen (een vorm van scherpstellen welke nimmer door een AVL kan worden ingevuld). Dit is relevant omdat in onze gedecentraliseerde en gedeconcentreerde organisatie er behoefte is aan interne ambassadeurs en gestructureerde feedback; meer dan in een compacte vereniging met een overzichtelijke werkorganisatie. Natuurlijk zal een RvT ook bij voortduring het accent en de prioriteit dienen te bewaken opdat onze vereniging - bestuur en bureau - op nationaal niveau voldoende initiatief neemt en inzet geeft aan beleidsbeïnvloeding en belangenbehartiging.

Wij kiezen met een RvT niet alleen voor het vanuit "governance" gewenste toezicht, maar ook voor een RvT om het risico te verkleinen dat strategische besluiten (genomen door Bestuur in samenspraak met de wenselijk geachte RvT; bv. beleidsplan etc.) onbegrepen zouden blijven in de commissies. Daarnaast, zo stellen we ons voor, zal een effectief bestuur nieuwsgierig zijn naar de - nog niet geprofileerde - gevoelens en gedachten in de commissies en daarvan kunnen de leden van de RvT spreekbuis zijn. Een RvT kan in onze opvatting een belangrijke pijler en stabilisator zijn van onze vereniging en het democratisch gehalte en de samenhang in de vereniging bevorderen. We zijn het dan ook eens met de opmerking van Drenthe dat sprake dient te zijn van wederkerigheid. De RvT heeft een belangrijke rol bij het kandideren /voordragen van kandidaten voor het Bestuur. Daarbij hoort zeker ook een kritische beoordeling van het feitelijk functioneren van individuele leden van het Bestuur (een soort werkgeversrol). Kandideren, selecteren en beoordelen zijn essentiële taken die niet door een AVL kunnen worden ingevuld.

De suggestie om met een kleiner, roulerende RvT te werken doet af aan de hier bovenstaande overweging. Uit een oogpunt van toezicht zou dat wellicht kunnen, maar het door ons wenselijk geachte interne ambassadeurschap en de gewenste feedback (vanuit de commissies naar de RvT) zijn beter gediend met een RvT van 13 (+ 1 uit de WMK) dan met bv. 5 leden (juist omdat we te maken hebben met een gedeconcentreerde organisatie).

De vraag of een RvT uit een oogpunt van 'governance' wel nodig is, is in het licht van het bovenstaande niet meer zo relevant. De praktische bezwaren van een grote RvT met een vergaderfrequentie van 3 maal per jaar willen wij relativeren. Voor het "kleine" Bestuur zal - naar ons gevoel - de samenspraak met de RvT eerder inspirerend zijn dan een last. Leden van het Bestuur (niet noodzakelijkerwijs alle) kunnen - op verzoek - in de RvT-vergaderingen aanwezig zijn, maar niet per

definitie in alle vergaderingen (de aanwezigheid van de voorzitter van de vereniging is eigenlijk wel vanzelfsprekend).

Over het antwoord op de vraag of de voorgestelde RvT wel voldoende onafhankelijk is, kan worden getwist. Wij hebben de neiging om van de leden van de RvT een redelijke afstandelijkheid, deskundigheid en tegelijkertijd betrokkenheid bij de vereniging te verwachten. Wij vinden die kwalificaties belangrijker dan "pure" onafhankelijkheid. Het uitsluiten van elke relatie met commissies levert o.i. geen betere RvT op. De inbreng van **Drenthe c.s.** is gebaseerd op een misverstand. Een begrijpelijk misverstand omdat in de aanvullende notitie wordt gesproken over het beperken van de bevoegdheid van de RvT tot adviseren. Daarmee wordt echter in het geheel niet bedoeld dat de toezicht-taak vervalt. Bedoeld is aan te geven - dat onze deskundigen ons ervan hebben overtuigd - dat het niet helder is om in de gevallen waarin de AVL beslist de RvT - over dezelfde voorstellen - ook te laten instemmen of goed te keuren; beter is dat de RvT de AVL een advies geeft m.b.t. bestuursvoorstellen zoals de begroting, de rekening, het beleidsplan etc. De noodzaak van een actieve informatieplicht van het bestuur naar de RvT – naast een haalplicht door de RvT - wordt onderschreven. Het pleidooi van verschillende commissies voor een vrije keuze in de commissies van hun vertegenwoordiger in de RvT is gebaseerd op valide argumenten. Toch blijven wij ervan overtuigd dat het stelsel van 'checks en balances' in onze vereniging m.b.t. toezicht, advies, het interne ambassadeurschap en feedback beter uit de verf zal komen wanneer de RvT wordt ingevuld door personen met de status van voorzitter respectievelijk vice -voorzitter van de commissies (deze laatste functie dient te worden geformaliseerd in de statuten).

Wij zien geen reden om – naast de toevoeging vanuit de WMK - de RvT nog uit te breiden met niet-commissieleden. 13 (14) personen is al rijkelijk veel (met veel en gevarieerde deskundigheid) en we moeten beseffen dat niet-commissieleden op persoonlijke titel in de RvT zouden zitten en niet veel zullen toevoegen aan het draagvlak en de samenhang in de vereniging. Het aantrekken van een externe voorzitter van de RvT (niet uit de RvT zelf), voorgedragen door de AVL, lijkt ons geen aantrekkelijke gedachte. Wij verwachten praktische problemen m.b.t. kandidaatstelling etc. en stellen daarom voor om het mogelijk te maken dat de RvT zelf bepaalt op welke wijze zij het voorzitterschap wil invullen, waarbij het expliciet tot de mogelijkheden behoort om eventueel extern (= buiten de RvT-gelederen) te gaan. Wij hechten er aan dat dat ivm. de benodigde 'roots', de betrokkenheid, affiniteit en het draagvlak wel binnen de vereniging gebeurt. Wij verwachten dat dat wel zou moeten lukken gezien onze achterban.

Aan de relatie met de *Stichting Heemschut Hulpfonds* wordt nu Q.Q. inhoud gegeven door het lidmaatschap van de voorzitter en de penningmeester van het Bestuur. Dat behoeft ons inziens geen wijziging. Het Bestuur benoemt nu de overige 3 leden. Wij stellen voor om deze rol aan de AVL toe te wijzen en dat op voordracht van het Bestuur.¹

M.b.t. de vraag "wie het licht uit doet?" is in de aanvullende notitie opgenomen dat in geval van liquidatie of surseance het op de weg van het Bestuur ligt om dit aan te vragen en op de weg van de AVL om het ontbindingsbesluit te nemen (het huidige artikel 15 spreekt over een speciale AVL waarin een besluit tot ontbinding aan de orde kan komen); de RvT zal daarin een adviesrol hebben. In alles wat niet expliciet in de statuten tot de verantwoordelijkheid van het Bestuur wordt gerekend, is de AVL de eindverantwoordelijke. De AVL is het hoogste orgaan in de vereniging.

De voorgestelde Q.Q-benoeming van de voorzitter en de vice-voorzitter als lid c.q. plaatsvervangend lid van de RvT heeft veel reacties opgeroepen. Ook de 2de reactie van Drenthe c.s. gaat hier

¹Artikel 3 lid 1 Statuten van de Stichting Heemschut Hulpfonds : Het bestuur van de Stichting bestaat uit ten minste vijf personen, te weten de voorzitter en penningmeester van de Bond Heemschut, zijnde tevens voorzitter en penningmeester van het Bestuur van de Stichting en 3 overige leden zijnde leden van de Bond Heemschut, doch geen bestuursleden van de Bond Heemschut, welke 3 laatsten op voordracht van het Algemeen Bestuur van de Bond Heemschut.

nadrukkelijk op in. Alhoewel de verschillende commissies daarvoor verschillende argumenten aanvoeren, hebben wij het besluit genomen om deze eis los te laten. Daarmee laten we onze bezorgdheid, dat commissies de belangrijke vertegenwoordiging in de RvT zouden overlaten aan “de jongste bediende”, varen. Ook willen wij – mede op aandringen van Drenthe c.s. - de AVL een rol geven in de benoeming van de leden van de RvT. Wij stellen ons daarbij voor dat de voordracht door de voordragende commissie zelf tijdens de AVL zal worden toegelicht.

AANPASSING t.o.v. de startnotitie d.d. 19 oktober 2017:

- Actieve informatieplicht van het Bestuur aan de RvT opnemen in de statuten of in het Huishoudelijk Reglement
- De RvT zal bestaan uit 1 lid uit elke provinciale commissie en 1 lid uit elke officieel ingestelde thematische commissie/werkgroep. De omvang komt daarmee in de praktijk op 14 (13 + 1) leden.
- Het is aan de betreffende commissie/werkgroep zelf om uit hun midden een lid van de RvT voor te dragen en een vaste plaatsvervanger. Onze voorkeur blijft om daarvoor de voorzitter en de vicevoorzitter voor te laten dragen.
- De zittingstermijn van de leden van de RvT is 4 jaar, daarbij beperkt tot maximaal 2 aansluitende termijnen.
- De benoeming tot lid c.q. plv, lid van de RvT vindt plaats door de AVL op voordracht van de betreffende commissie.
- Een adviesrol voor de RvT bij surseance en ontbinding van de vereniging.
- In de statuten opnemen de verplichting in te stellen functie van vice-voorzitter van de commissie en door het bestuur ingestelde extern gerichte werkgroepen.
- De statuten moeten het mogelijk maken dat de RvT ook de mogelijkheid heeft om een voorzitter van buiten de RvT, maar wel uit de Vereniging afkomstig, aan te stellen.
- De RvT zal minimaal 3 maal per jaar bijeenkomen.
- De statuten van de Stichting Hulpfonds dienen te worden aangepast. Dat is een bevoegdheid van het Bestuur op voordracht van minstens drie leden van de Stichting.
- Wanneer de AVL, op voordracht van de RvT, 3 leden van het Bestuur van het Hulpfonds benoemt, zal art. 3 van de statuten van het Hulpfonds moeten worden gewijzigd.

4. Wat wordt de precieze taak van onze RvT ?

In de startnotitie staat een concrete opsomming van de taken. De Raad houdt toezicht en geeft gevraagd en ongevraagd advies (klankbordfunctie). Zij ziet toe op een behoorlijke en zorgvuldige uitoefening van taken door het Bestuur. De kerntaken zijn: strategie en waken voor de kwaliteit van de besluitvorming. De bevoegdheden zullen volledig in de statuten of het reglement omschreven moeten worden. Genoemd worden: competentie-check voor kandidaat-leden van de RvT, aangaan of verbreken van duurzame samenwerking met andere organisaties, investeringen groter dan

25.000,-, aangifte faillissement, adviseert bij royement van leden, keurt goed het besluit van het Bestuur tot vaststelling van de begroting, de jaarrekening etc., benoemt de bestuursleden, de voordracht voor de kandidaat voorzitter aan AVL.

In de aanvullende notitie d.d. 7 nov. is teruggekomen op de goedkeurende/instemmende bevoegdheden van de RvT. Van instemming met of goedkeuring van besluiten van het bestuur is geen sprake meer, wel krijgt de RvT op deze onderdelen een adviserende rol: gevraagd en ongevraagd advies aan het Bestuur en een aantal formeel-noodzakelijke adviezen aan de AVL t.a.v. begroting, rekening en strategische plannen. Evenmin zal de RvT haar kandidaat-leden marginaal toetsen. De benoeming van leden van het Bestuur zal plaatsvinden door de AVL op enkelvoudige voordracht van de RvT. In geval een de meerderheid van het Bestuur opstapt zal de RvT treden in de bevoegdheden van het bestuur en zo snel mogelijk een nieuw Bestuur voordragen voor benoeming door de AVL.

UIT DE REACTIES: Gelderland geeft aan dat de RvT zich dient te beperken tot toezicht. **Utrecht** vindt dat de RvT dient te beschikken over de notulen van de bestuursvergaderingen en vraagt zich af wat de rol van de RvT is in crisis situaties. Een lid van de commissie **Zeeland** sluit zich aan bij de aanvullende notitie. Een lid van de commissie **Gelderland** bepleit grote helderheid over de taken van Bestuur en RvT. Dat de RvT eigen werkgroepen kan instellen is goed, mits altijd tegen de achtergrond van de taken die een RvT heeft. Een Financiële Commissie is daar een goed voorbeeld van! **Overijssel** is het eens met het nieuwe inzicht dat de adviesfunctie van de RvT, zoals die is beschreven in de notitie van oktober, wordt teruggebracht ten faveure van een meer zelfstandig Bestuur en dat de verantwoordelijkheid van de RvT wordt toegespitst op Toezicht. Dit neemt niet weg dat gevraagd en ongevraagd advies (en creatieve inbreng) tot de toegevoegde waarde van de RvT behoren. In de eindformuleringen moet helderheid ontstaan over de vraag waar de eindverantwoordelijkheid ligt (verhouding Bestuur versus RvT versus Ledenvergadering).

OVERWEGINGEN: De RvT zal worden ondersteund/gefaciliteerd door de Staf. De RvT kan het Bestuur verzoeken om actie te nemen (er kunnen geen rechtstreekse opdrachten van de RvT aan de staf worden gegeven).

AANPASSINGEN t.a.v. de startnotitie van 19 oktober 2017:

Alle in de aanvullende notitie d.d. 7 november m.b.t. de taken van de RvT genoemde wijzigingen zullen worden verwerkt in de statuten. De AVL benoemt de bestuursleden, de RvT draagt voor. De RvT keurt niet goed, maar adviseert de AVL over belangrijke voorstellen. Ook de rol van de RvT in crisissituaties zal in de statuten worden opgenomen.

5. De Algemene Vergadering van Leden (AVL)

UIT DE REACTIES: Een lid van de commissie **Gelderland** wil benadrukken dat in de Vereniging Heemschut de ALV het hoogste orgaan is en dat daarom de regels voor de verantwoordelijkheid en bevoegdheid van de RvT door de AVL worden vastgesteld. **Drenthe c.s.** stelt dat de invloed van de leden van de vereniging in het voorgestelde stelsel onvoldoende tot zijn recht komt. Daarom zou als alternatief van deelname van een aantal gewone leden aan de Raad van Toezicht gedacht kunnen worden aan de oprichting van een Ledenraad. Ook rijst bij **Drenthe c.s.** de vraag waarom in het

voorstel de voorzitter van het Bestuur en niet de voorzitter van de Raad van Toezicht voorzitter van de AVL moet zijn. Dat laatste zou het meest logische zijn. De verhouding Bestuur - Directie is onvoldoende geregeld. **Zuid-Holland** vraagt wat er verandert voor de positie van de AVL als hoogste orgaan.

OVERWEGINGEN: Wij vinden met Drenthe c.s. dat een ledenraad zou kunnen worden overwogen. De bestuurlijke reorganisatie zoals die nu wordt voorgesteld is daar echter wat ons betreft geen onmiddellijke aanleiding voor. Bovendien realiseren we ons dat de facilitering en ondersteuning van een ledenraad geen marginaal beslag zal leggen op Bestuur en bureau. Wij achten dit idee nu niet opportuun; wellicht later verder uitwerken. De logica om de voorzitter van het Bestuur niet tevens voorzitter van de vereniging dus de AVL te laten zijn, ontgaat ons. Een personele unie van voorzitter van de RvT en voorzitter van de AVL hebben wij elders nergens aangetroffen en heeft o.i. ook grote bezwaren.

AANPASSINGEN t.o.v de startnotitie d.d. 19 oktober : geen

6. De Commissies (PC's)

UIT DE REACTIES : Drenthe c.s. stipuleert de posities van de commissies. Deze behouden een grote mate van autonomie binnen de centrale beleidskaders en beschikken zelfstandig over een voldoende jaarlijks toegekend budget, waarover na afloop verantwoording dient te worden afgelegd. Zij vindt het jammer dat over de rol van de commissies in het voorstel niet wordt gerept. Op de begroting 2018 is voor de commissies een totaalbedrag opgenomen van € 60.000 ; dat is € 5000 lager dan voor 2017 en ontoereikend voor de toegezegde jaarlijkse bijdragen. Het bedrag van € 60.000 staat overigens, gezien het totale jaarlijkse Heemschut budget niet in verhouding tot de output van de commissies voor de vereniging. Het huidige jaarlijkse budget van een commissie met het centrale beheerssysteem staat onvoldoende spontane initiatieven toe, biedt te weinig armslag en leidt daardoor tot gemiste kansen. **Utrecht** mist eveneens een passage over de rol van de commissies. Zij vraagt zich af of het gekozen model wel de juiste koppeling biedt met het werk van de commissies. Geconstateerd wordt dat de band tussen de commissies en de leden in de betreffende provincies te wensen overlaat. Dat probleem wordt met de nieuwe constructie niet opgelost. **Friesland** vraagt zich ook af hoe de belangen van de commissies in Heemschut dan worden behartigd? Commissies moeten alleen uitvoerend zijn, geen bestuurlijke bemoeienis en absoluut geen bestuurlijke bevoegdheden hebben. Wel moeten de commissies meer vrijheid hebben. De begeleiding en ondersteuning gaat via het "bureau" en via wederzijdse kennisuitwisseling. Omgekeerd sturen en bevragen de commissies ook het Bestuur op uitvoering van beleid. Contact van commissies met het Bestuur gaat dan via een paar vergaderingen per jaar met vaste vertegenwoordigers van de commissies, ergens centraal te plannen. Commissies bevragen het Bestuur op de uitvoering van het beleid en dragen nieuw beleid voor en wisselen ook hun wel en wee uit. De grotere afstand tussen Provinciale Commissies en Bestuur is voor **Noord-Holland** een punt van zorg. Het voorliggende stuk lijkt aan te sturen op een meer gecentraliseerde organisatie. Het oude adagium "centraal wat moet, decentraal wat kan" is in het voorliggende stuk naar het oordeel van de commissie Noord-Holland nauwelijks uitgewerkt. **Zuid-Holland** vraagt wat er verandert in de positie van de Commissies en de werkgroepen. **De WMK** vindt de benoeming van de leden PC's door het Bestuur niet meer noodzakelijk. **Groningen** mist eveneens aandacht voor de commissies. De PC's lopen het risico informatie mis te lopen en verliezen invloed.

OVERWEGINGEN: De positie van de commissies is in het onderhavige voorstel geen onderwerp. Wij zijn het meer dan eens met de constatering dat de commissies en het werk in de commissies de kern en het bestaansrecht van onze vereniging vormen. Onze constatering dat niet alle commissies evengoed zijn bezet en toegerust, dat er soms zelfs sprake is van onrustbarende tekorten, geeft aan dat er voor het Bestuur, samen met de betreffende commissies, werk aan de winkel is. Versterking is nodig. Dat geldt zowel voor de commissies als voor het Bestuur. In ons voorstel wordt aangegeven dat in elke commissie 3 bijzondere functies aanwezig moeten zijn nl. die van voorzitter, plv. voorzitter en secretaris.

Een pleidooi voor meer vrijheid en meer budget voor de commissies valt buiten de orde van dit voorstel. Overigens is ons geen mededeling van budgettaire krapte bij de commissies bekend. De *benoeming* van de commissieleden door het Bestuur achten wij de noodzakelijke consequentie van het principe dat commissieleden formeel mogen optreden namens de vereniging bij bijv. beroeps- en bezwaarprocedures.

Op de noodzaak van het kleine, deskundige Bestuur om speciale aandacht te geven aan het communiceren en informeren van de commissies is hierboven al ingegaan.

De invloed van commissies neemt af in die zin dat het voordragen van een lid van het Bestuur komt te vervallen. Daarvoor in de plaats komt de voordracht voor een lid van de RvT. Niet gesteld kan worden dat dit ten koste gaat van het democratisch gehalte van de vereniging, want de AVL benoemt – in ons voorstel - zowel de bestuursleden als de leden en plv. leden van de RvT .

AANPASSINGEN t.o.v. de startnotitie d.d. 19 oktober:

- het *Reglement voor commissies* (als bedoeld in artikel 8 van de Statuten) noemt nu in artikel 3 "dat een commissie bestaat uit tenminste 5 leden, waaronder een voorzitter en een secretaris".

Wij willen daar een vice-voorzitter aan toevoegen .

7. De Staf /het Bureau

UIT DE REACTIES : Drenthe c.s. geeft aan dat de staf voldoende dient te zijn geëquipeerd om de bestuursleden te ondersteunen, zodat deze hun taak naar behoren kunnen vervullen. Een juridisch adviseur dient te worden aangesteld. **Overijssel** wijst op de magere bezetting (aantal FTE's) van het centraal bureau in relatie tot het (terecht) groeiende ambitieniveau. Ook **Amsterdam** bepleit een uitbreiding van de staf met name t.b.v. jongerenbinding, de Heemschut Academie en marketing en communicatie. Zij hoopt dat de nieuwe werkgroep Juridische Ondersteuning succesvol wordt . Zij bemerkt een behoefte aan meer juridische ondersteuning. **Groningen** mist het beleid mbt. de positie van en de relatie tussen de bestuur, staf/directie en de PC's.

OVERWEGINGEN : Wij begrijpen de reacties, maar het punt "uitbreiding staf" is in dit kader niet aan de orde. M.b.t. de juridische deskundigheid hebben wij in november besloten om in de behoefte aan juridische deskundigheid te voorzien door de oprichting van een juridische werkgroep en het afsluiten van raamcontracten met deskundige juridische adviseurs. Bovendien constateren wij door het meer aandacht geven aan het voortraject in de procedures (pro-actief werken) een afname van het aantal formele bezwaar- en beroepsprocedures. Daarbij kan in de meeste gevallen ook nog eens een beroep worden gedaan op de specialistische/juridische kennis van collega-commissies. De relatie van het bestuur met de directie staat beschreven in een Directiestatuut dat in 2017 door het Bestuur is vastgesteld. M.b.t. de relatie tussen staf en PC's is ons – tot nu toe – niet gebleken dat deze niet helder zou zijn of misverstanden oproept t.a.v. verwachtingen waaraan niet kan worden voldaan.

AANPASSINGEN t.o.v. de startnotitie d.d.19 oktober 2017 : geen

8. Andere suggesties m.b.t. de voorgestelde reorganisatie

UIT DE REACTIES: Gelderland heeft begrip voor het niet verder in studie nemen van de optie "Stichting" doch de meningen zijn daar verdeeld. Zeeland ziet iets in een Adviesraad bestaande uit leden van de 13 commissies (klankbordoverleg met interactie van 2 kanten). Gelderland geeft als overweging de wenselijkheid van een kascommissie. Utrecht geeft aan dat over de noodzaak van een Rekencommissie binnen de commissie verschillend wordt gedacht. In feite heeft de Rekencommissie nu meer de functie van een Compliance Commissie, wat niet in strijd is met de vereisten van het CBF. Zeeland wil terughoudend blijven m.b.t. het installeren van controlemechanismen als een financiële commissie. Bij een ruime taakopvatting gaat men zich beleidsmatig met van alles en nog wat bezig houden. Drenthe c.s. doet de meest vergaande suggestie nl. een completering van het bestuurlijke systeem met een aantal corrigerende en adviserende lichamen: naast de *rekencommissie*, een *geschillencommissie*, een *klachtencommissie* en een *raad van advies*. Ophanging aan de RvT van de Rekencommissie acht zij onjuist; de AVL benoemt de leden van de Rekencommissie en deze legt verantwoording af aan de AVL, zoals dat gebruikelijk is in elke vereniging. Een geschillencommissie kan een rol vervullen bij bestuurlijke crises door haar grote mate van onafhankelijkheid en deskundigheid. Voor een klachtencommissie gelden dezelfde overwegingen als voor de geschillencommissie. Ook een Raad van Advies verdient een redelijke afweging. Deze zou deels kunnen bestaan uit deskundige buitenstaanders. Flevoland ziet een Raad van Advies i.p.v. een Raad van Toezicht als orgaan van meest actieve leden in PC's en Werkgroepen. De RvA bestaat uit even zo vele leden als er commissies en werkgroepen zijn, die zelf hun vertegenwoordiger (en plv.) aanwijzen. De RvA komt tenminste halfjaarlijks bijeen en heeft een belangrijke inhoudelijke functie bij de horizontale uitwisseling van kennis en ervaring en voeding van het bureau vanuit de praktijk.

OVERWEGINGEN: De suggestie om de vereniging in te wisselen voor een Stichting hebben wij niet onderzocht; niet op de juridische en evenmin op de inhoudelijke consequenties. Aan de dominante bovenstaande reacties waarin steeds weer de positie van de AVL met zorg wordt genoemd, maken wij op dat dit onderwerp in onze vereniging niet leeft. Nog belangrijker is dat wij de dialoog met leden (en de AVL) en de inspiratie door onze leden (en de AVL) nodig hebben om met enthousiasme en inzet het bestuurlijke werk te doen. Het voorkómen van dubbelfuncties is een punt van aandacht. Het lidmaatschap (sec; geen (vice-)voorzitter of secretaris zijnde) van een commissie is geen bestuurlijke functie, maar een actief lidmaatschap. Dat dit actieve lidmaatschap zich niet laat combineren met de functie van bestuurslid, ontgaat ons. Wij achten het lidmaatschap van een commissie door bestuursleden geen probleem, eerder nog een voordeel. In de startnotitie wordt gewezen op de eventuele wenselijkheid van een Raad van Advies bestaande uit deskundigen van buiten de vereniging. Ook Drenthe c.s. spreekt hierover. Omdat een Raad van Advies geen bestuursorgaan is valt de afweging buiten deze notitie. Wanneer daar draagvlak voor is in een nieuw Bestuur kan daartoe altijd toe worden besloten. Een Adviesraad *van leden uit de commissies* achten wij niet nodig omdat de (adviesfunctie van de) RvT daarin gedeeltelijk zal kunnen voorzien. Voor het overige gaan wij er van uit dat een intensieve communicatie van Bestuur, bestuursleden, staf en stafleden met de commissies een dergelijke Raad nu niet nodig maakt. Een kascommissie achten wij naast de verplichte externe accountant en een Rekencommissie een overbodige extra toets op de financiën. Binnen de commissie Utrecht is er twijfel over functie van de Rekencommissie. Wij vinden

dat de Rekencommissie ingesteld door de AVL) tot nu toe uitstekend werk heeft verricht. Zij zou in het vervolg zeker nog grote diensten hebben kunnen bewijzen ware het niet dat een functionerende RvT – in ieder geval ten dele – de taakopdracht van de Rekencommissie overlapt. Wij zullen aan de AVL voorstellen om – na vaststelling van de statuten en het instellen van een nieuw bestuursorgaan, nl. de RvT - de Rekencommissie op te heffen. Drenthe geeft al aan hier geen heil in te zien en ziet het als tegengesteld aan haar suggestie om meer controlemechanismen in te bouwen. Voorshands hebben wij (i.t.t. Zeeland) er geen behoefte aan om het jonge instituut "Rekencommissie" te betrekken bij de besluitvorming over de bestuurlijke reorganisatie. Het invoeren van een Geschillencommissie zoals door Drenthe wordt aangegeven, waaronder wordt verstaan een commissie die onderzoekt , adviseert, bemiddelt en uitspraak doet, vinden wij een te bureaucratische oplossing voor bestuurlijke meningsverschillen. Geschillencommissies die wij kennen, interveniëren in conflicten tussen de instelling en externen vnl. over product en kwaliteit. Wij gaan er van uit dat dat niet wordt bedoeld en hebben daaraan sowieso geen behoefte. Overigens is onlangs door het Bestuur tot een interne klachtenprocedure besloten en deze staat inmiddels online. In het geval (zoals door Drenthe c.s. aangegeven) er in de toekomst sprake is van een majeur verschil van inzicht in bestuurlijke aangelegenheden zal de AVL voorzien in de gewenste arbitrage. Eventueel kan de AVL dan besluiten tot een ad hoc-commissie van "wijze mannen".

AANPASSINGEN t.o.v. de startnotitie d.d. 11 oktober 2017 : geen

- Separaat zullen wij het voorstel aan de AVL doen om de Rekencommissie op te heffen.

9. Andere suggesties, los van de voorgestelde reorganisatie

UIT DE REACTIES: Gelderland bepleit meer inhoudelijke commissies. Ook de rol van de accountant wordt genoemd. **Overijssel** houdt een pleidooi om het fenomeen van stemmen bij volmacht statutair onmogelijk te maken. **Zeeland** hecht sterk aan vereenvoudiging van de verenigingsbureaucratie en het voorkomen van centralisme en **Utrecht** wil zo min mogelijk administratieve en juridische rompslomp. Suggesties worden gedaan voor betere communicatie (nieuwsbrief). Een lid van de commissie **Zeeland** wil kennisdagen voor leden van commissies (minimaal 4 dagen per jaar). Dit zijn belangrijke bijeenkomsten, want hier delen de commissie-leden en eventuele introducés hun ervaringen en wisselen ze kennis uit met elkaar. Deze kennisdagen vormen ook een belangrijk bindmiddel tussen de commissies onderling. Op de agenda kan uiteraard een korte bespreking staan van verenigingszaken vanuit het Bestuur om de commissies op de hoogte te houden en te inspireren. **Zeeland** doet de aanbeveling om, mede om het lidmaatschap van Heemschut aantrekkelijker te maken, de band met verwante organisaties b.v. Hendrik de Keyser, Vereniging Rembrand en het Cuypers Genootschap aan te halen en dergelijke verwante organisaties ook als adviseurs van het Bestuur een plaats te geven in de nieuwe structuur. De reden hiervan is niet alleen gelegen in het zoeken naar synergie tussen organisaties. Mogelijk dat op deze wijze bijzondere faciliteiten dan thans aangeboden kunnen worden bij bezoek aan monumenten, musea, etc. De **WMK** vindt dat onderzocht moet worden hoe te bezuinigen op interne activiteiten van de accountant (circa €35.000,- op jaarbasis). Er dient zodanig te worden bezuinigd, dat maximaal € 50.000,- op jaarbasis als aanvulling van het Hulpfonds nodig is. **Groningen** vraagt zich af hoe het zit met de verdeling van middelen richting de PC's? **Drenthec.s.** bepleit om in de statuten een bepaling op te nemen dat ruim voorafgaand aan de AVL de agenda en alle stukken aan alle leden per post dan wel per mail worden toegezonden, zodat de leden op basis van kennisneming van alle stukken kunnen beoordelen of zij de vergadering wensen bij te wonen. **Drenthe** c.s. vindt het jammer dat bij de aanstaande statutenwijziging niet meer controlemechanismen zijn meegenomen. **Noord-Holland** vraagt zich af of

de verhouding bestuur - directie voldoende is geregeld. **Zuid-Holland** mist aandacht voor de missie en de doelstellingen van de vereniging.

OVERWEGINGEN: De rol van de accountant staat los van het bestuurlijke stelsel waarvoor wij kiezen. Wel kunnen wij ons voorstellen dat de RvT - in plaats van het Bestuur - opdrachtgever wordt van de externe account (*nader overleg met een deskundige is hierover gewenst; actiepunten*).

Een pleidooi voor meer inhoudelijke commissies is een pleidooi voor meer interne samenspraak en betrokkenheid. Wij gaan er van uit dat het Bestuur daarin een nieuw optimum zal nastreven en vinden. Wij stuiten overigens al vaak op de grens van onze mobilisatiekracht bij het invullen van vacatures.

De juridische competentie wordt/is voldoende gewaarborgd door de werkgroep juridische zaken zoals die onlangs is opgestart. Temeer omdat hierin meerdere specialisaties vertegenwoordigd zijn. Ook kan een appel worden gedaan op juridische deskundigheid in een aantal commissies (collegiaal advies willen wij stimuleren). Bovendien constateren wij een afname van het aantal formele bezwaar- en beroepsprocedures doordat de laatste tijd meer aandacht wordt gegeven aan het voortraject in de procedures (pro-actief werken).

Over de mogelijkheid van een Raad van Advies is in de Ambitienota (AVL juni 2017) vastgelegd dat samenwerking met gelijkgezinde organisaties dient te worden nagestreefd. Een duurzame relatie met gelijkgezinde organisaties kan aanleiding zijn om t.z.t. tot een Raad van Advies te besluiten. De suggestie om na te denken over meer faciliteiten voor leden bv. voor het bezoeken van meer monumenten valt buiten deze besluitvorming, maar zal in het Bestuur aandacht dienen te krijgen. Evenzo zal het nieuwe Bestuur worden meegegeven zich te verdiepen in bezuinigingsmogelijkheden en in het afbouwen van overbodige regels en verantwoording.

Over de introductie van een elektronische - bestuurlijke - nieuwsbrief die als 'terugkoppeling' uit de bestuursvergaderingen aan alle leden van de PC's en de WMK zal worden verzonden, is bovenstaand al geschreven.

Aan het idee van kennisdagen voor leden van commissies zal uitwerking worden gegeven in het kader van de ambitie om te komen tot een Heemschut Academy.

AANPASSING t.o.v. de notitie dd. 19 oktober 2017:

- Wij willen de idee om de procedure en werkwijze van het uitnodigen van leden (bijv. het agenderen en informeren van de AVL) vastleggen in het Huishoudelijk Reglement.

10. Reacties na de presentatie voorafgaand aan de Nieuwjaarsreceptie 12 januari 2018

In de presentatie is aangegeven dat bij de voorbereiding van de Statutenwijziging een wijze zelfbeperking nodig is. Beperkt dus tot alleen de aanpassing van ons bestuurlijke model. Daarop willen wij 3 uitzonderingen maken. De eerste betreft de verhoging van het aantal stemmen voor **het stellen van een tegenkandidaat voor het Bestuur** (zie Aanpassingen onder kopje 2). Als tweede uitzondering zullen wij in de concept-statuten het voorstel vastleggen om **het stemmen bij volmacht** aan te passen. Ons belangrijkste argument daarbij is dat de nu statutair-geboden mogelijkheid het gevaar in zich bergt van manipulatie (zowel door Bestuur als door andere groeperingen). Dit geeft achterdocht, anticiperend gedrag etc. en het doet daarmee afbreuk aan de waarde van de fysieke AVL. Wij stellen voor om per aanwezig persoon 1 volmacht toe te staan ten einde - in geval van ziekte etc.- het voldoen aan de democratische plicht van actieve leden mogelijk te maken. De derde uitzondering is het **beperken van de zittingsduur** van bestuursleden tot 2 maal 4 jaar i.p.v. 3 maal 4 jaar. Daarmee sluiten we ons aan bij wat gebruikelijk is in bestuurlijk Nederland.

De presentatie voorafgaand aan de nieuwjaarsreceptie leverde veel draagvlak op voor het voorstel, maar riep ook veel vragen en suggesties op. De belangrijkste komen hieronder aan de orde :

- Een aanwezige sprak zich stellig uit over de noodzaak de Rekencommissie te behouden.
- De suggestie werd gedaan om de RvT een andere naam te geven omdat de voorgestelde RvT een bredere functie heeft dan alleen Toezicht. Wij zijn er niet in geslaagd om een betere naam te vinden. Overigens heeft in Nederland een RvT of een Raad van Commissarissen altijd naast toezicht ook de rol van adviseur (van het Bestuur), levert zij feedback en heeft zij een werkgeversrol. Voor ingewijden is de naam gekoppeld aan de taken en rollen van de RvT derhalve niet vreemd.
- Is de RvT ook adviseur van de AVL ? Ja, bij de besluitvorming in de AVL over de begroting, de rekening en strategische nota's zal de opvatting van de RvT vorm krijgen in een advies aan de AVL. Ook de voordracht van kandidaten voor het Bestuur vormt feitelijk een advies.
- Opnieuw werd de bestuurlijke impasse met de 3 commissies betreurd, maar tevens gerelativeerd.
- De wenselijke aanwezigheid van vrouwen in het bestuur en de RvT werd beklemtoond.

AANPASSINGEN:

- Wij zijn voornemens om het stemmen bij volmacht te beperken tot 1 volmacht per aanwezig stemgerechtigd lid.
- Wij willen de zittingsduur van bestuursleden beperken tot 2 termijnen van 4 jaar.

11. Over het proces en de procedure

UIT DE REACTIES : Drenthe c.s. hecht aan een transparant proces. Het mondeling overleg met de commissies afzonderlijk en mondelinge behandeling in een bestuursvergadering voldoen daar niet aan. De ingrijpende tussentijdse wijziging omtrent onder meer de taak en de positie in het stelsel van de Raad van Toezicht zoals voorgesteld in de nadere notitie van 7 november j.l. vindt zij procedureel niet toelaatbaar. Ook raadt **Drenthe c.s.** de beperking van de statuten tot de essentie (advies CBF) sterk af. Hierbij in gedachten houdend het advies van deskundigen dat juist in zo'n situatie (waarvan het CBF kennelijk niet op de hoogte is) alles nauwkeurig beschreven dient te zijn en zo min mogelijk aan het maatschappelijke krachtenveld moet worden overgelaten. **Gelderland** doet de suggestie om externe deskundigen er bij te betrekken. Een lid van de commissie **Zeeland** vraagt zich af of je wel met een "dichtgetimmerd" enkelvoudig voorstel in de richting van de AVL moet gaan. Het is wellicht strategisch niet onverstandig om meer decentrale armslag voor de Commissies in te vlechten, zonder af te doen aan een slagvaardig en toegerust Bestuur. Een commissielid uit **Gelderland** : Alles moet op de schop, waarom vragen jullie niet Pieter Winsemius een gedegen onderzoek te doen en met een voorstel voor een nieuwe moderne en efficiënte organisatie te komen. **Zeeland** doet de suggestie om 2 varianten uit te werken. Dan kan de discussie in de AVL meer gericht worden gevoerd met voor- en nadelen op een rij. Zo voorkom je dat de discussie over kleine formaliteiten en ondergeschikte zaken gaat en niet over de hoofdlijnen. Bijvoorbeeld een variant met een meer centraal aangestuurd Heemschut versus een structuur met verantwoordelijkheden die vooral laag d.w.z. decentraal bij de Provinciale Commissies worden gelegd, ook in financieel opzicht. In **Zeeland** is voor dit laatste een voorkeur. **Drenthe c.s.** mist een verwijzing naar de bestuurlijke crisis waarin Heemschut nu verkeert en de aanleiding daartoe. De vraag die zij stelt is of het huidige Bestuur wel voldoende gelegitimeerd is deze ingrijpende operatie voor Heemschut in gang te zetten en te voltooien. **Drenthe c.s.** vraagt zich af of ook de commissies onder het Huishoudelijk Reglement

vallen? Wat is de noodzaak van één reglement? Hoe wordt dat voorbereid? T.a.v. de overgang is de vraag waarom het huidige DB en niet het voltallig Bestuur als overgangsbestuur wordt voorgesteld? Is er een overgangsbestuur nodig? Na de eerste vaststelling door de AVL blijven de oude statuten van kracht tot de nieuwe na de daaropvolgende AVL zijn ingegaan. **Drenthe c.s.** is tegen het voorstel van een overgangsbestuur, aangezien het voltallig (huidige) Bestuur normaal kan door functioneren en betrokken dient te zijn bij alle voorbereidende maatregelen tot het nieuwe regime van kracht wordt. Dit is eveneens een kwestie van transparantie, zeker als het de voordracht van sleutelfunctionarissen betreft aan de AVL. **Zuid-Holland** vraagt zich af of een incompleet interim bestuur gerechtigd is om dit ingrijpende voorstel te doen. Zij had liever eerst de weg willen bewandelen van herstel van vertrouwen, maar ziet wel de noodzaak van een bestuurlijke verandering.

OVERWEGINGEN: De voorgestelde bestuurlijke reorganisatie biedt de mogelijkheid om eenheid te brengen en bestuurlijke rust. Ook al is dat niet de argumentatie en/of het Leitmotief, toch biedt dit voorstel een mooi perspectief voor een nieuwe bestuurlijke start. Als Bestuur proberen wij het recente bestuurlijke verleden en de frustratie die - ook voor ons - daaruit voortvloeit niet de richting te laten bepalen voor de toekomst van Heemschut.

De vraag van een commissielid uit Gelderland of Pieter Winsemius dient te worden gevraagd, is naar wij aannemen niet zozeer gericht op het bereiken van de juiste keuzes m.b.t. de bestuurlijke reorganisatie.

Alle reacties zijn constructief en 'zoomen in' op mogelijke verbeterpunten, ideeën en suggesties en nuanceringen die bijna alle passen in het voorgestelde model (klein Bestuur en een RvT). Daar waar de status quo nog als een alternatief wordt beschouwd, hopen wij met onze uitgebreide reactie de twijfelaars te hebben overtuigd. Eigenlijk zijn er al 2 scenario's: Scenario A.: de status quo: niets doen en scenario-B: een klein Bestuur met een RvT. Een variant met een meer centraal aangestuurde Heemschut is niet wat wij willen. Van een variant met een meer decentrale aansturing kunnen wij ons geen goede voorstelling maken en ook daarom zijn wij niet voornemens om meerdere varianten aan de AVL voor te leggen.

Na vaststelling in de AVL van de statuten en nadat deze zijn gedeponereerd is er niet automatisch een RvT. Het is van belang dat commissies zich voorbereiden op hun voordracht zodat in een speciale AVL waarin de statuten en HR worden behandeld (1 en/of 29 juni?) tot benoeming van de leden van de RvT kan worden besloten. Het nu al voorbereiden van de kandidaatstelling voor een nieuw Bestuur lijkt in de nog beperkte tijd niet goed mogelijk. Een interim Bestuur is nodig. Wij (Bestuur) zullen aan de leden van het huidige Bestuur vragen naar hun individuele bereidheid om zich beschikbaar te houden voor een positie in een interim Bestuur. Wij zullen de daaruit voortkomende voordracht ook agenderen voor de speciale AVL zodat na besluitvorming over de Statuten daartoe in de AVL verkiezingen kunnen plaatsvinden. De idee van Drenthe c.s. dat er sprake zou zijn van een eerste en daarna een tweede vaststelling door de AVL berust - naar wij aannemen - op een misverstand.

AANPASSING: geen. Bij de vraag of de statuten dienen te worden beperkt tot de essentie (en dus veel inhoud naar het Huishoudelijk Reglement), zullen we ons laten leiden door het advies van deskundigen. De statuten en HR hangen sterk met elkaar samen en dienen daarom in dezelfde AVL te worden vastgesteld c.q. behandeld.

De vraag of in het Huishoudelijk Reglement ook aandacht moet worden gegeven aan de interne structuur van de commissies zal nog worden beoordeeld. In dat geval zullen ook voorstellen worden gedaan om het Reglement op de Commissies te wijzigen.

12. Het Tijdpad

Het eerder aangegeven tijdpad is onderstaand geactualiseerd. Statutenwijziging dient volgens de huidige statuten plaats te vinden in een speciaal bijeengeroepen AVL. Daarom hebben we er voor gekozen om een bespreking en de laatste inventarisatie van reacties te laten plaatsvinden in de geplande AVL van 1 juni 2018. Snel daarna, zo mogelijk direct aansluitend aan de AVL en/of als uitwijkdatum 29 juni plannen we een speciale AVL met als agendapunten de statutenwijzigingen, de wijziging van de noodzakelijke Reglementen, het benoemen van een interim bestuur en indien al mogelijk het benoemen van de leden van de RvT.

Het tijdpad ziet er nu uit als volgt :

- 21 februari: **DB-vergadering** waarin de definitieve tekst van deze nota wordt vastgesteld zodat hij kan worden gepubliceerd en verspreid t.b.v. de bijeenkomst op 16 maart.
(Inhoud is reeds vastgesteld tijdens de bestuursvergadering van 2 februari)
Daarna 1) verzenden uitnodiging met aangepast stuk aan alle leden van commissies, de WMK, de Rekencommissie en de aanwezigen op de bijeenkomst van 12 januari en plaatsing op de website.
2) aan de slag met het opstellen en redigeren van de concept-statuten, het HR, een voorstel voor het interim-Bestuur etc.
- 1 maart: 1) Concept statuten en reglementen gereed en verzenden als nagekomen stuk aan alle leden van commissies, de WMK, de Rekencommissie en de aanwezigen op de bijeenkomst van 12 januari en plaatsing op de website.
2) Informeren van de CBF ter toetsing.
- 16 maart: **Bijeenkomst** voor alle leden van de commissies en werkgroepen en overige leden. 'De Observant' te Amersfoort van 14.00 – 16.00 uur.
- maart/april: Voorbereiden AVL; vaststelling agenda en publicatie stukken (uiterlijk 3 weken van tevoren beschikbaar).
- 20 april: **Bestuursvergadering**: vaststelling concepten en stukken AVL.
Bepalen haalbaarheid datum 1/6 voor de aansluitende speciale AVL.
- vóór 1 mei: Beschikbaar stellen van de agenda en de stukken.
- 25 mei: **DB-vergadering**. Voorbereiden AVL.
- 1 juni: **Reguliere AVL** in Leeuwarden, met daarin ter info en ter bespreking een voorstel tot wijziging statuten en reglementen.
- (1 juni): **speciale AVL**, in Leeuwarden aansluitend aan de reguliere AVL gericht op vaststellen Statuten en behandeling Reglementen. Benoeming interim-bestuur.
- 1 juni: Informeren CBF.
- (29 juni): **Speciale AVL Reservedatum** op centrale locatie in het land gericht op vaststellen Statuten en behandeling Reglementen. Benoeming interim-bestuur.

na 29 juni: Deponeren statuten en HR; eerste vergadering RvT gericht op samenstelling en kiezen voorzitter RvT. Voordracht voor de definitieve leden van het Bestuur van Heemschut.
Er zullen in de tweede helft van 2018 een aantal (leden)vergaderingen dienen te worden georganiseerd om de commissies en besturen te benoemen.